

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Βλ. εγχειρίδιο En δυνάμει.

Μονάδες **20**

β. Ποιοι θεωρούνταν στους Αυγούστειους χρόνους η τριάδα των κορυφαίων Ρωμαίων ελεγειακών και ποια είναι τα ιδιαίτερα γνωρίσματά τους;

Η τριάδα των κορυφαίων ρωμαίων ελεγειακών, του Τιβούλλου (περ. 50-19 π.Χ.), του Προπερτίου (περ. 50γέννηση Χριστού) και του Οβιδίου (43 π.Χ. - 17 μ.Χ.), μεταμόρφωσε πλήρως την ελληνική ελεγεία. Ο πιο καθαρός και κομψός από όλους είναι ο Τίβουλλος· ο πιο πρωτότυπος, σκοτεινός και σύγχρονος ο Προπέρτιος· ο πιο πνευματώδης και ελευθερόστομος ο Οβίδιος. Και οι τρεις εμπνέονται από τη «λεπταλέη Μούσα» και από τις αγαπημένες τους που αναφέρονται με ψευδώνυμο (ο Τίβουλλος από τη Δηλία και τη Νέμεση, ο Προπέρτιος από την Κυνθία, ο Οβίδιος από την Κόριννα). Στην κεντρική θεματολογία της «ερωτικής στράτευσης» συνδυάζεται η λογοτεχνική σύμβαση και το γνήσιο βίωμα. Με τους τρεις αυτούς ποιητές η ελεγεία οδηγήθηκε σε τέτοιο ύψος, ώστε δίκαια μετά από περίπου εκατό χρόνια ο Κοϊντίλιανός να καυχείται: «και στην ελεγεία ακόμη προκαλούμε τους Έλληνες».

Μονάδες **10**

3. Να γράψετε δίπλα σε κάθε λατινική λέξη της στήλης A τον αριθμό της ελληνικής λέξης της στήλης B με την οποία σχετίζεται ετυμολογικά.

- I – 6
- II – 3
- III – 7
- IV – 2
- V – 8
- VI – 9
- VII – 1
- VIII – 10
- IX – 4
- X – 5

▪ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030

▪ Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎ 210 65 36 551

Μονάδες 10

4. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

Infelicitium , servitutum , pericula , rei publicae , sermone

Μονάδες 6

5. Να αναγνωρίσετε το είδος των παρακάτω αντωνυμιών και να τις μεταφέρετε στον τύπο που ζητείται:

	ΕΙΔΟΣ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ
☐ eis	δεικτική	eius
☐ te: γενική πληθυντικού στο β' πρόσωπο (2 τύποι)	προσωπική	vobis
☐ quam: γενική ενικού στο θηλυκό γένος	αόριστη αντωνυμία (ή αντωνυμικό επίθετο)	quarum
☐ quodam (τελευταία σειρά στο 4ο απόσπασμα): αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος	αόριστη επιθετική	quoddam

Μονάδες 4

6. Magna – maior – maxima

Maior – maioris – maiori – maiorem – maior – maiore

Maiores – maiorum – maioribus – maiores – maiores - maioribus

Μονάδες 5

7. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

Dicendi , perveniendus esset , ingressurus sis , metuunto , conspiceris /re , vituperemini , deprehensa eramus , emississent , introrumpenti , oriturae sitis

- Μονάδες 10

8. **referre**: να κλιθεί στην προστακτική ενεστώτα και μέλλοντα της άλλης φωνής.

- Προστακτική Ενεστώτα: **referre, referimini**
- Προστακτική Μέλλοντα: **refertor, refertor, referuntor**

Μονάδες 5

9. Να συμπτύξετε τις υπογραμμισμένες δευτερεύουσες προτάσεις σε μετοχές και να δικαιολογήσετε την πτώση των μετοχών που σχηματίσατε.

Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat.

- **cadens**. Μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.

Μονάδες 3

▪ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030

▪ Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎ 210 65 36 551

10. Quam ob rem: Να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση απρόθετα.

- **Qua re – ex/de/ab re**

Μονάδες 2

11. Non tibi ingredienti: Να αναλύσετε την μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με τον **ιστορικό / διηγηματικό cum** και να δικαιολογήσετε την εκφορά της πρότασης που σχηματίσατε.

- **cum tu ingredereris / - re**

Η δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση αιτίου - αιτιατού ανάμεσα στην χρονική πρόταση και την κύρια πρόταση. Είναι εμφανές το υποκειμενικό στοιχείο που εκφράζει η υποτακτική. Ειδικότερα με χρόνο παρατατικό (ingredereris) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (cecidit), δηλώνοντας το σύγχρονο στο παρελθόν.

Μονάδες 3

12. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur: Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο και να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει το αντίθετο προς την πραγματικότητα για το παρελθόν.

- **Υπόθεση:** Quodsi + Οριστική Παρακειμένου (**ceciderunt**)
- **Απόδοση:** Οριστική Ενεστώτα (**intellegitur**)
- **Είδος:** Α' Είδος, Ανοιχτή Υπόθεση στο παρόν, με την υπόθεση να δηλώνει το προτερόχρονο σε σχέση με την απόδοση. Πρόκειται για ανεξάρτητο και απλό υποθετικό λόγο.

- **Αντίθετο προς την πραγματικότητα στο παρελθόν:**
- Υπόθεση: Quodsi + Υποτακτική Υπερσυντελικού: **Quodsi cecidissent**
- Απόδοση: Υποτακτική Υπερσυντελικού: **intellectum esset**

Μονάδες 4

13. Cum Sertorius amicos admississet,
Cum Sertorius amicos admisserat
Postquam Sertorius amicos admisit.

Μονάδες 3

14. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: Να μετατρέψετε την δευτερεύουσα χρονική πρόταση ώστε να δηλώνεται **α.** το προτερόχρονο με άλλο τρόπο και **β.** το σύγχρονο - παράλληλη διάρκεια.

α. **Postquam** (/ ubi / ut / simul) illa **respondit** (/ responderat)

[cum (χρονικός) illa responderat]

β. **dum** illa **respondit** (dum + οριστική ίδιου χρόνου με το ρήμα της πρότασης εξάρτησης)

Μονάδες

2

15. Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση την φράση που σας δίνεται στην παρένθεση: **α.** «ego, pater, cana esse malo»: (Iulia respondisset...)

- Iulia respondisset **patri se canam esse malle.**

Μονάδες 3

16. Quod insticta esset

▪ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030

▪ Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎ 210 65 36 551

Μονάδες 1

17. Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit: Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

□ Quae apud Ciceronem **geruntur** quantoque in periculo res **est**?

Μονάδες 2

18. De interficiendo Caesarem , unques resecandi causa

19.

Μονάδες 2